

Datum van inontvangstneming : 05/06/2014

Zaak C-216/14

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

30 april 2014

Verwijzende rechter:

Amtsgericht Laufen (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

22 april 2014

Verdachte: Gavril Covaci

De directeur
van het Amtsgericht Laufen
(omissis) Laufen/Duitsland
(omissis) Laufen, 22.04.2014

Strafzaak, ingesteld via het *Strafbefehlsverfahren* (vereenvoudigde strafprocedure)¹ tegen Covaci Gavril, geboren op 5 juli 1968 te Tinca/Roemenië, gehuwde priester, Roemeens onderdaan, woonachtig te (omissis) Tinca/Roemenië (omissis)

Als zijn vertegenwoordiger voor de procedure voor het Hof van Justitie van de Europese Unie is aangewezen:

Rechtsanwalt Udo Krause (omissis) te (omissis) Laufen/Duitsland

I. Verzoek om een prejudiciële beslissing

Dit verzoek is ingediend in het kader van een *Strafbefehlsverfahren*, ingesteld tegen Gavril Covaci, die door het openbaar ministerie van Traunstein ervan wordt beschuldigd als Roemeens onderdaan op 25 januari 2014 op de openbare weg een

¹ NvdV: Strafrechtelijke procedure voor lichtere strafbare feiten, waarin zonder debatten uitspraak wordt gedaan over de schuld via een strafrechtelijke beschikking (*Strafbefehl*).

wagen te hebben bestuurd, ofschoon voor dat voertuig geen geldige overeenkomst tot verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid was gesloten, en voorts bij een politiecontrole een volledig vervalste zogenaamde groene kaart te hebben overgelegd. Het openbaar ministerie van Traunstein heeft ten aanzien van Covaci een *Gesamtgeldstrafe* (totale geldboete)² van 90 maal het dagtarief van 5 EUR gevorderd.

Het verzoek om een prejudiciële beslissing bij het Hof van Justitie van de Europese Unie heeft als voorwerp:

- a) het verzoek van het openbaar ministerie van Traunstein dat de schriftelijke opmerkingen van de Roemeense onderdaan in het Duits worden opgesteld,
- b) het verzoek van het openbaar ministerie van Traunstein dat het *Strafbefehl*³ volgens de bepalingen van de Duitse *Strafprozessordnung* (wetboek van strafvordering) aan gevolmachtigden wordt betekend, die voor en namens Covaci een gegeven *Strafbefehl* in ontvangst nemen en dat vervolgens zonder verdere plichtplegingen aan hem doorzenden, waarbij alle termijnen reeds beginnen te lopen zodra het *Strafbefehl* aan de gevolmachtigden is betekend.

Het verzoek om een prejudiciële beslissing betreft de uitlegging van **richtlijn 2012/13/EU** van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2012 betreffende het recht op informatie in strafprocedures en van **richtlijn 2010/64/EU** van het Europees Parlement en de Raad van 20 oktober 2010 betreffende het recht op vertolking en vertaling in strafprocedures [**Or. 2**]

II. Feiten van het hoofdgeding

Op 25 januari 2014 reed Covaci met een wagen met Franse nummerplaat BA328XZ op de Duitse federale snelweg richting Oostenrijk. Tijdens een politiecontrole bleek, volgens de tot nu toe gedane vaststellingen, voor de wagen geen overeenkomst tot verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid te zijn gesloten en bleek verder de zogenaamde groene kaart te zijn vervalst. Daarop werd Covaci met behulp van een vertaler door de politie verhoord, waarbij hij beweerde niet op de hoogte te zijn van de hem ten laste gelegde feiten. Voorts gaf hij de politieautoriteiten een in het Roemeens opgestelde schriftelijke, niet herroepbare ontvangstmachtiging voor drie ambtenaren van het Amtsgericht Laufen. In deze machtiging staat in het Roemeens dat gerechtelijke stukken aan deze ontvangstmachtigden worden betekend en dat de termijnen voor het instellen van rechtsmiddelen reeds beginnen te lopen vanaf het ogenblik dat aan deze ontvangstmachtigden is betekend.

² NvdV: Gezamenlijke geldboete voor meerdere strafbare feiten.

³ NvdV: Strafrechtelijke beschikking, uitgesproken na een *Strafbefehlsverfahren* (zie voetnoot 1).

Na afsluiting van het vooronderzoek heeft het openbaar ministerie van Traunstein op 18 maart 2014 bij het Amtsgericht Laufen een verzoek tot het geven van een *Strafbefehl* ingediend. Daarin is verzocht dat het *Strafbefehl* via de ontvangstgemachtigden aan Covaci wordt betekend en voorts dat schriftelijke opmerkingen in het Duits worden gemaakt. Dit geldt in het bijzonder voor het instellen van rechtsmiddelen tegen het *Strafbefehl*.

De verwijzende rechter heeft de procedure geschorst en voor de incidentele procedure voor het Hof van Justitie van de Europese Unie een vertegenwoordiger voor Covaci aangewezen.

III. Toepasselijke bepalingen in het hoofdgeding

De toepasselijke Duitse materiële strafrechtsbepalingen worden niet vermeld, aangezien zij geen deel uitmaken van het voorwerp van de aan het Hof van Justitie van de Europese Unie voorgelegde prejudiciële vraag.

a) Via het *Gesetz zur Stärkung der Verfahrensrechte von Beschuldigten im Strafverfahren* (wet ter versterking van de procedurele rechten van beklaagden in strafprocedures), waarbij de richtlijnen 2010/64/EU en 2012/13/EU zijn omgezet in Duits recht, heeft de Duitse Bundestag de hiernavolgende versie van § 187 *Gerichtsverfassungsgesetz* (wet op de rechtsvordering) vastgesteld:

*„(1) De rechter stelt voor de beklaagde of veroordeelde die het Duits niet beheerst of wiens hoor- of spreekvermogen beperkt is, een tolk of vertaler aan, voor zover dit vereist is opdat de beklaagde of veroordeelde zijn procedurele rechten in de strafprocedure kan uitoefenen. De rechter wijst de beklaagde in een voor hem begrijpelijke taal erop dat hij in dat verband tijdens de volledige strafprocedure recht heeft op een gratis tolk of vertaler.
[Or. 3]*

(2) Voor de uitoefening van de procedurele rechten in de strafprocedure van de beklaagde die het Duits niet beheerst, is in beginsel vereist dat bevelen tot vrijheidsbeneming en akten van beschuldiging, Strafbefehlen en nog niet onherroepelijk geworden rechterlijke beslissingen schriftelijk worden vertaald. [...]”

(Wet van 2 juli 2013, Bundesgesetzblatt I, blz. 1938, in werking getreden op 6 juli 2013)

Voorts bepaalt § 184 *Gerichtsverfassungsgesetz*:

„Procestaal is het Duits. Het recht van de Sorben om in de Sorbische districten voor de rechter het Sorbisch te gebruiken is gewaarborgd.”

b) Aangaande de aanstelling van ontvangstmachtigden bepaalt de *Strafprozessordnung* (wetboek van strafvordering) het volgende:

„§ 132 Zekerheidsstelling en ontvangstmachtiging

(1) De beklaagde die ernstig wordt verdacht van een strafbaar feit maar geen vaste woon- of verblijfplaats heeft binnen het toepassingsgebied van deze wet en voor wie de voorwaarden voor een aanhoudingsbevel niet zijn vervuld, kan ter verzekering van de afwikkeling van de strafprocedure worden gelast

1. een passende zekerheid te stellen voor de te verwachten geldboete en procedurekosten en

2. een in het arrondissement van de bevoegde rechtbank wonende persoon een volmacht te verlenen om gerechtelijke stukken in ontvangst te nemen.

(2) [...]

(3) Bij niet-naleving van dit bevel door de beklaagde kan beslag worden gelegd op zijn vervoermiddelen en op andere zaken die hij bij zich heeft en die zijn eigendom zijn [...]”

§ 116 a, lid 3, *Strafprozessordnung*, gelezen in samenhang met § 127 a, lid 2, ervan, bevat een soortgelijke regeling

„§ 116 a Soort zekerheidsstelling; ontvangstmachtiging

(1) [...]

(2) [...]

(3) De beklaagde die verzoekt om opschorting van de tenuitvoerlegging van het aanhoudingsbevel tegen zekerheidsstelling en niet woont binnen het toepassingsgebied van deze wet, is verplicht een in het arrondissement van het bevoegde gerecht wonende persoon tot het ontvangen van betekeningen te machtigen. [Or. 4]

§ 127 a Vrijlating tegen zekerheidsstelling

(1) Indien de beklaagde geen vaste woon- of verblijfplaats heeft binnen het toepassingsgebied van deze wet en er slechts aan de voorwaarden voor een aanhoudingsmandaat is voldaan wegens vluchtgevaar, kan van het aanhoudingsbevel of van de handhaving ervan worden afgezien indien

1. *het onwaarschijnlijk is dat wegens het strafbaar feit een gevangenisstraf of een vrijheidsberovende verbeterings- of zekerheidsmaatregel wordt opgelegd en*

2. *de beklaagde een passende zekerheid stelt voor de te verwachten geldboete en procedurekosten.*

(2) *§ 116 a, leden 1 en 3, is van toepassing.*

Nummer 60 van de *Richtlinien für das Strafverfahren und das Bußgeldverfahren* (richtlijnen betreffende de strafprocedure en de procedure tot oplegging van een geldboete) bepaalt de nadere voorwaarden voor de toepassing van deze bepalingen:

„Artikel 60 Bijzondere maatregelen ter verzekering van de strafvervolgung en strafuitvoering

In het kader van de bijzondere maatregelen (§§ 127 a en 132 Strafprozessordnung) ter verzekering van de strafvervolgung en strafuitvoering ten aanzien van de beklaagde die niet binnen het toepassingsgebied van de Strafprozessordnung woont, wordt het bedrag van de zekerheidstelling gebaseerd op de bedragen voor geldboeten en kosten die doorgaans voor de betrokken strafbare feiten worden vastgesteld. Indien de beklaagde vooralsnog geen zelf gekozen ontvangstgemachtigde kan aanstellen, moet hij erover worden geïnformeerd dat hij daartoe een volmacht kan verlenen aan een advocaat of aan een ambtenaar van de griffie van het bevoegde gerecht.”

Aangaande het verzet (*Einspruch*) tegen en de rechtskracht van het *Strafbefehl* bepaalt § 410 *Strafprozessordnung* het volgende:

„§ 410 Verzet tegen het Strafbefehl; Rechtskracht

(1) *Tegen het Strafbefehl kan de beklaagde binnen twee weken vanaf de betekening ervan, schriftelijk dan wel bij een in een proces-verbaal van de griffier op te nemen verklaring verzet aantekenen bij de rechterlijke instantie die dit Strafbefehl heeft gegeven. De §§ 297 tot en met 300 en § 302, lid 1, eerste volzin, en lid 2, zijn van toepassing.*

(2) *Het verzet kan zich beperken tot bepaalde grieven.*

(3) *Indien niet tijdig verzet is gedaan, heeft het Strafbefehl dezelfde rechtskracht als een onherroepelijk geworden rechterlijke beslissing.”*

[Or. 5]

IV. Juridische overwegingen

a) Het voorschrift van § 184 *Gerichtsverfassungsgesetz*, op grond waarvan rechtsmiddelen op **straffe van niet-ontvankelijkheid** slechts in het Duits kunnen worden ingesteld, vindt algemene steun in de rechtspraak en de rechtsleer.

Daarentegen voorzien de artikelen 1, lid 2, en 2, leden 1 en 8 van richtlijn (omissis) 2010/64/EU, gelezen in samenhang met de punten 14 en 17 van de considerans ervan, in het recht voor de verdachte of beklaagde op een tolk en op vertalingen in strafprocedures, zodat zijn recht op een eerlijk proces wordt gewaarborgd (punt 14 van de considerans), en op kosteloze en toereikende taalkundige bijstandsverlening, zodat verdachten of beklaagden die de taal van de strafprocedure niet spreken of begrijpen, hun recht van verdediging volledig kunnen uitoefenen en het eerlijke verloop van de procedure wordt gewaarborgd (punt 17 van de considerans).

Dit leidt tot de volgende **prejudiciële vraag**:

Moeten de artikelen 1, lid 2, en 2, leden 1 en 8, van richtlijn 2010/64/EU aldus worden uitgelegd dat zij in de weg staan aan een rechterlijke beschikking die op grond van § 184 het Duitse *Gerichtsverfassungsgesetz* van beklaagden verlangt dat zij, op straffe van niet-ontvankelijkheid, enkel in de procestaal, in casu het Duits, rechtsmiddelen instellen[?]

b) Het wordt algemeen aanvaard dat de aanwijzing van ontvangstgemachtigden overeenkomstig de §§ 132, 127 a, [en] 116 *Strafprozessordnung* tot gevolg heeft dat de termijn voor het instellen van een rechtsmiddel begint te lopen vanaf de betekening aan de ontvangstgemachtigde. De ontvangstgemachtigde stuurt de gerechtelijke beslissing (in casu het *Strafbefehl*) vervolgens middels een gewone postverzending naar de beklaagde. Daarbij is het irrelevant of, dan wel wanneer de beklaagde het *Strafbefehl* daadwerkelijk ontvangt.

Het is mogelijk dat deze regeling in strijd is met de artikelen 2, 3, lid 1, sub c, en 6, leden 1 en 3, van richtlijn 2012/13/EU, gelezen in samenhang met de punten 16, 19, 20 en 28 van de considerans ervan.

In het bijzonder artikel 6, lid 3, van de richtlijn verlangt van de lidstaten dat zij erop toezien dat uiterlijk op het moment dat het gerecht wordt verzocht een beslissing te nemen over de gegrondheid van de beschuldiging, gedetailleerde informatie wordt verstrekt over de beschuldiging, met inbegrip van de aard en de wettelijke kwalificatie van het strafbare feit, alsmede over de aard van de beweerde betrokkenheid van de verdachte.

Volgens de voornoemde bepalingen van de *Strafprozessordnung* dient de beklaagde echter zelf te verzekeren dat hij het *Strafbefehl* daadwerkelijk ontvangt en hij de eerste toegang tot het gerecht krijgt. **[Or. 6]**

Het recht om overeenkomstig artikel 8, lid [2], van de richtlijn op te komen tegen [het eventuele verzuim of de eventuele weigering van de bevoegde autoriteiten om overeenkomstig deze richtlijn informatie te verstrekken], is in § 44 [*Strafprozessordnung*] opgenomen als een recht op herstel in de vorige toestand. De beklaagde moet daarbij overtuigend aantonen (geloofwaardig maken) dat hij buiten zijn toedoen verhinderd was een rechtsmiddel in te stellen (§ 45, lid 2, *Strafprozessordnung*). Het schriftelijk gemotiveerde verzoek om herstel in de vorige toestand moet door de beklaagde echter binnen een week na het verdwijnen van dit beletsel (in casu: kennisname dat de termijn voor het instellen van het verzet is verlopen) in het Duits bij het gerecht zijn ingediend.

Dit leidt tot de volgende **prejudiciële vraag**:

Moeten de artikelen 2, 3, lid 1, sub c, en 6, leden 1 en 3, van richtlijn 2012/13/EU aldus worden uitgelegd dat zij eraan in de weg staan dat een beklaagde een ontvangstmachtigde moet aanwijzen, indien de termijn voor het instellen van rechtsmiddelen reeds begint te lopen vanaf de betekening aan de ontvangstmachtigde en het uiteindelijk irrelevant is of de beklaagde überhaupt verneemt welke feiten hem ten laste zijn gelegd?

(ondertekening)